

Inhoud

Bierbuik op het strand	11
<i>De stad vanaf 21 hoog</i>	
Dood, zeep en schoenen	17
<i>De verhalen van Plaça de Sant Felip Neri</i>	
Carolina nummer 5	24
<i>De bloemenstallen op de Rambla</i>	
Seks in een doolhof	31
<i>Het oudste park</i>	
Rennen met vuur op de Via Laietana	35
<i>De correfoç</i>	
Bé?	40
<i>De oorsprong van het Catalaans</i>	
Vergeeten jardins in de illas	46
<i>De weggekaapte binnentuinen</i>	
Herrie in de hemel	51
<i>Het uit de hand gelopen strandfeestje</i>	
Rekensommen van Team SF	54
<i>Het geloof in de Sagrada Família</i>	
Urbicidi	61
<i>De Spaanse Burgeroorlog onder de grond</i>	
Christus' ei	67
<i>De traditie van Sacramentsdag</i>	

Engeltjes van Ocaña	71
<i>Het symbool voor seksuele vrijheid</i>	
Iedereen vijftig panots	77
<i>De beroemde stoep</i>	
Laatste kus voor de torero	82
<i>Het einde van het stierenvechten</i>	
Eerherstel voor een miskende sok	92
<i>Het gewraakte kunstwerk van Antoni Tàpies</i>	
George Orwell, militair	98
<i>De schrijver als held</i>	
Carcelona	106
<i>Het lesje over de 'echte' stad</i>	
Barcelonaboom	112
<i>De problemen in de Enric Granadosstraat</i>	
Malkovich' huis	116
<i>De leerling van Gaudí: Josep Maria Jujol</i>	
In het groen van Txernòbil	123
<i>Het verste strand</i>	
Aan de andere kant van de heuvel	127
<i>De glorie van het Casino de la Rabassada</i>	
Gigantenzon in Gràcia	136
<i>De poppen van het volk</i>	
Piraat uit Catalonië	140
<i>De Columbus die we niet kennen</i>	
Q & Q	147
<i>Het eten en drinken op de vierkante millimeter</i>	

Mirador de Memòria	151
<i>Het mooiste uitzicht</i>	
Tafelen bij een struik	157
<i>Het dorpsgevoel van Plaça de Prim</i>	
La Ricarda en haar vloek	161
<i>Het beste huis op de slechtste plek</i>	
E.T. wil níét naar huis	172
<i>De keerzijde van 1992</i>	
We hebben ons balletje!	178
<i>De SEAT 600</i>	
Is de markiezin thuis?	185
<i>Het onmogelijke interview met een galeriehoudster</i>	
Ludwig	190
<i>De eenvoud van het Mies van der Rohepaviljoen</i>	
Joris en de roos	196
<i>De leukste dag</i>	
Geraadpleegde bronnen (selectie)	201
Gràcies, gracias, dank	205



Bierbuik op het strand

De stad vanaf 21 hoog

In kamer 2102 is Barcelona van mij. Ik druk op de knop met *Wow* erop – zo communiceren ze in hotel W – en het licht springt aan. Wat niet echt nodig is, want de kamer is meer raam, van boven tot onder, dan kamer, meer buiten dan binnen. De hemel boven Barcelona openbaart zich, en de zee ernaast.

Ik ga op de sofa bij het raam zitten, vanaf waar ik met mijn neus tegen het raam nagenoeg loodrecht de diepte in kan turen. Rechts de Middellandse Zee, recht voor me eerst de visserswijk Barceloneta en dan vijf kilometer strand, links de rest van Barcelona. Ik bekijk de stad als ware het mijn persoonlijke eigendom, om op te rollen, in een koker te stoppen en mee te nemen.

Vanaf de eenentwintigste verdieping glijdt mijn blik over een stad aan de andere kant van het glas die geen geluid maakt. Alsof Barcelona stilletjes voor mij aan het optreden is: het rode bakje van de kabelbaan glijdt zachtjes weg van de opschijnlijk zo gammele Alta Mar-toren, de hijskranen

bij de Sagrada Família draaien heel in de verte hun langzame pirouettes. Allemaal voor mij.

Urenlang kan ik vanaf deze bank de stad bespieden. Het hotel heeft dat voorzien: op een glimmend dienblad ligt er een monoculaire verrekijker klaar. Aan de westkant ontwaar ik nog net de bommenrij van de Rambla. Ver daarachter zie ik de top van de Tibidabo, de hoogste heuvel van de stad; de basiliek op de top geeft aan waar de stad ophoudt en het grote Collserolabos begint. In het noorden markeren de schoorstenen van de oude elektriciteitsfabriek in Sant Adrià de Besòs de grens. Op de heuvel komt bijna iedereen (want er is een attractiepark), op het strand bij de fabriek bijna niemand (want waarom zou je?).

Het voelt even alsof ik alles ken, alles heb gedaan en hier woon. Wat niet klopt met de werkelijkheid, want ook na twee decennia van bezoeken en bezoekjes aan Barcelona ben en blij ik een *guiri*, de blanke buitenstaander. Vrienden willen het gelukkig nog wel iets afzwakken, omdat ik zoveel restaurants en bars ken, een abonnement op het Bicing-fietsenplan heb weten te bemachtigen, rondloop met een pasje van La Caixa, en lid ben van de fitnesszaal bij Club Natació Atlètic-Barceloneta hier beneden aan het strand – zij het vooral vanwege het zwembad op het dak. ‘Je bent nog maar een béetje guiri,’ zeggen de vrienden. Dat lijkt het hoogst haalbare.

In hotel W ben ik op-en-top guiri. Ik zit in een van de duurste hotels van de stad. Enkel gelet op het interieur had hotel W overal ter wereld kunnen staan. Pas in het restaurant Bravo 24 zie ik een lokale kleur: de Wagjubiefstuk uit Australië heeft een ‘Catalaanse twist’.

Barcelona is buiten. De andere hoge gebouwen zijn even mijn verre vrienden. De fallusvormige Torre Agbar, onmiskenbaar, geeft aan waar Glòries is, de rotonde waaraan de Avinguda Diagonal en de Gran Vía met elkaar scharnieren.

Ogenschijnlijk vlak daarnaast staat hotel ME, een concurrent van W – ook een hotel met cocktailbar boven penthousehoogte. De belangrijkste bakens op het strand zijn de tweelingtorens aan de Olympische Haven, van verzekeringsmaatschappij Mapfre (met een heliplatform erbovenop) en Hotel Arts. Het is overigens geen identieke tweeling, maar de torens zijn wel beide vierkant en ze zijn even hoog.

Hoog is in hun geval 154 meter. Hotel W is 90 meter hoog en staat in Barcelona bekend als Hotel Vela, Hotel Zeil: het moet net als het klatergoudhotel Burj Al Arab in Dubai een enorme zeilboot op de golven voorstellen. De buitenkant is geheel van glas, omdat zo door alle spiegelingen stad, haven, strand en Middellandse Zee één worden. Dat zeggen de architecten althans.

De W staat keurig boven in de mast, maar het zeil staat wat bollend dan gepland. Het hotel is aanzienlijk lager uitgevallen dan de architect ambieerde. Ricardo Bofill had ingezet op een hotel van 168 meter hoog, maar dat wilde de gemeente niet, omdat het de skyline te veel zou domineren en de twee ‘emblematische’ torens verderop zou wegdrukken. Die torens zijn olympisch, die torens zijn van het tijdperk 1992, en dat blijft iets magisch houden. Dus kreeg meneer Bofill te horen dat zijn gebouw lager moest – ook al is hij een geboren Barcelonees en staat ook de nieuwe terminal T1 van het vliegveld op zijn naam.

Het meest ingrijpende gevolg voor mijzelf is dat ik op vrijdagavond mijn Watermelon Martini met Skyy-wodka niet hoger dan op de zesentwintigste verdieping kan drinken. Maar laten we wel wezen, er zijn grotere problemen. De spreuk van de dag die de schoonmaakster heeft achtergelaten naast de Bliss Body Butter op de wastafel houdt me bij de les: ‘¿Cuál es el objetivo para hoy? What is the big picture?’

Ik heul vandaag met de vijand, daar komt het op neer. De bewoners van Barceloneta zijn ook met de kleinere versie van het hotel niet zo blij. Ze noemen het hotel schamperend De Bierbuik – en als je er langer naar kijkt, ga je het geloven ook. De burens zijn boos vanwege deze ‘ultieme belediging van allen die (samen)leven in Barcelona’. Het is lelijk, zo daar aan het begin van het strand van Sant Sebastià, het is een doorn in het oog. Op een van de discussiepagina’s op internet met de titel ‘W: What is it good for?’ wordt gedaan alsof de W, de *double-u*, uit de naam van George W. Bush komt, die wel om mindere redenen gebouwen heeft gebombardeed. Dus: *Bomba a l’Hotel Vela!* Op Facebook houdt de Grup Anti Hotel Vela Barceloneta het bij een oproep tot afbreken van die hele zooi.

Wat moet er worden van hun oude, traditionele buurt? Staat er ineens een luxehotel met 473 kamers en suites die Wonderful, Spectacular en Extreme Wow heten, een spa (Bliss), een fitnesscentrum (Sweat) en een cocktailbar (Eclipse, die van de Watermelon Martini), waar je naartoe moet met een expreslift. Dat is duur, dat trekt rijke toeristen, en waar rijke toeristen komen, wordt alles nog duurder – dat is de angst van Barceloneta.

‘Meer sardientjes, minder hotels’, is een van de wensen. Barceloneta is de echte vissers- en volkswijk van de stad, of eigenlijk: wás. Ook de petieterige huizen in de smalle straten zijn duur geworden. De visrestaurants zitten er nog, maar die hebben voornamelijk behuizing aan de Passeig de Joan de Borbó, de toeristische looproute van de stad naar het strand. In de markthal, een paar jaar geleden compleet herbouwd en gestileerd, zit inmiddels Lluçanes, een restaurant waarvan de chef een Michelinster op zijn muts mag prikken.

Nu is Barceloneta allang niet meer de wijk van de *pudas*, de restaurantjes onder aan de kade waar vissers vroeger de vis kwamen afleveren die je meteen kon kopen of opeten. So wieso, alles wat nog op of aan het strand stond, is tijdens de grote schoonmaak voor de Olympische Spelen weggeveegd, inclusief de *chiringuitos*. De strandtenten mogen nog wel, maar ze worden afgebroken als het seizoen is afgelopen.

Dus waarom dan toch dat W-hotel, volgens eigen zeggen uit de ‘trendy’ tak van Starwood, zo pats boem op het strand? Omdat precies dit hoekje officieel net geen strand meer heet maar haven – zegt de gemeente. Dit is wat de Nova Bocana gaat worden, de nieuwe mond van de Oude Haven. Privaat terrein. Het hotel is toevalligerwijs wel het enige hotel in Barcelona met directe toegang tot het strand.

Het hotel staat en zal blijven staan, en kan een icoon genoemd worden als de definitie daarvan is dat iedereen het hotel kent en weet hoe het eruitziet. Gerard Piqué, de centrale verdediger van Barça, schijnt hier bovendien zijn eerste date met popster Shakira te hebben gehad, dus de stad kan

het hotel niet langer ontkennen.

Schuldig hoef ik me daarom niet meer te voelen in mijn kamer type Fabulous – per nacht 9700 euro goedkoper dan Extreme Wow. Morgen neem ik de lift naar beneden en ben ik weer zo Barcelonees als ik kan zijn.

Uitgerust doe ik in de vroege ochtend de gordijnen open met een druk op een knop naast mijn design hoofdkussen.

Het Theater Barcelona speelt weer, nog voor de zon meekijkt. Ik probeer de kleurenknopjes van Philips' Living Colors uit, maar weet eigenlijk niet precies waarom, en besluit dan maar al het licht uit te laten. Ik stap onder de regendouche en laat de glazen deur naar de kamer en de stad open. De straatlantaarns verliezen het beetje bij beetje van het daglicht. Maar buiten wint het hier altijd van binnen. *Yum, wet, cool!*



Dood, zeep en schoenen

De verhalen van Praça de Sant Felip Neri

Wie fluistert of zwijgt voelt dat dit geen gewoon pleintje is. Een patio is het eigenlijk, geheel omgeven door oude panden die al het geluid of alle stilte binnenhouden.

Kom op een doordeweekse dag om een uur of elf en touwtjespringende meisjes en voetballende jongens van Escola Sant Felip Neri vullen de krappe ruimte tussen de hoge façades. Ze rennen om de fontein in het midden en gebruiken de kerkdeur als doel – de meester houdt vanaf een houten klapstoel de kinderen in de gaten. De bal richt in elk geval geen schade aan: die kan geen kant op, er zijn maar twee steegjes die leiden naar de rest van de oude stad.

Kom je na het speelkwartier, dan is Praça de Sant Felip Neri stil, vraagt je stil te zijn, of krijgt je stil. Zelfs als je nog niet weet waarom.

In de Middeleeuwen was hier een kerkhof – zou dat het zijn? Misschien dwingt dat respect af. Maar er is niets van te zien. Je moet het maar net weten.

Wat dat sluimerende gevoel ook is, binnen luttele secon-